

ZAPISNIK

2. seje Sveta članic COBISS z dne 21. 12. 2010, ob 10.30 uri, v sejni sobi IZUM-a v Mariboru, Prešernova 17.

Prisotni člani Sveta članic COBISS:

- Irena Sešek, Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana
- Simona Resman, Mestna knjižnica Ljubljana
- mag. Dunja Legat, Univerzitetna knjižnica Maribor
- mag. Janez Jug, FDV, Osrednja družboslovna knjižnica, Ljubljana
- Mojca Uran, Slovenska akademija znanosti in umetnosti, Ljubljana
- dr. Luka Šušteršič, Institut Jožef Stefan, Ljubljana
- Barbara Rogač, Narodni muzej Slovenije, Ljubljana
- Nevenka Poteko, Šolski center Celje

Upravičeno odsotna člana Sveta članic COBISS:

- Maja Medic, Knjižnica Mirana Jarca, Novo Mesto
- Matjaž Eržen, Centralna tehniška knjižnica Univerze v Ljubljani

Predstavniki IZUM-a:

- mag. Tomaž Seljak, dr. Marta Seljak, Branko Zebec, mag. Pero Šobot, Robert Vehovec, Dejan Valh, Jana Rečnik, Tadeja Brešar, Mateja Petre

Dnevni red:

1. Pregled in potrditev zapisnika 1. seje
2. Program dela IZUM za leto 2011 – osnutek
3. Razno

K točki 1

Irena Sešek je pri pregledu zapisnika 1. seje Sveta članic COBISS z dne 6. 1. 2010 predlagala, da mag. Tomaž Seljak pove, kaj je novega na področju dovoljenj (licenc) za vzajemno katalogizacijo.

Mag. Tomaž Seljak je povedal, da je IZUM novembra 2009 izdal 121 odločb o prenehanju veljavnosti osebnega dovoljenja za vzajemno katalogizacijo, na katere se je 51 strank pritožilo, 69 odločb pa je postalo pravnomočnih. Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo (MVZT) je po nadzorstveni pravici razveljavilo vseh 69 pravnomočnih odločb. Za stranke, ki so se pritožile, je IZUM-u naložilo, da za vsako posebej preveri najugodnejša tri leta kreiranja in dopolnjevanja bibliografskih zapisov. Zaradi nerazumne zahteve ministrstva IZUM ne bo upošteval napotil ministrstva.

Dr. Luka Šušteršič je vprašal, ali to pomeni, da so trenutno vse licence veljavne. Mag. Tomaž Seljak je pojasnil, da so formalnopravno veljavne. IZUM je pripravljen kandidatom, ki ne izpolnjujejo zahtevanih pogojev v skladu s Pravilnikom o izdaji dovoljenja za vzajemno katalogizacijo in se bodo prijavili na izpit, omogočiti brezplačno preverjanje znanja in jim povrniti znesek potnih stroškov.

Irena Sešek je vprašala, ali so se v knjižnicah že kaj ukvarjali s problematiko licenc. Mag. Janez Jug je povedal, da je v Osrednji družboslovni knjižnici v Ljubljani prenehala veljavnost licence knjižničarkam, ki delajo v izposoji, ter njihovi vodji, vendar jih to ni prizadelo. Težave se lahko pojavijo, če bi pri ocenjevanju zapisov upoštevali kot napako nekaj, kar ni dokumentirano v pravilih.

Dr. Marta Seljak je pojasnila, da ocenjevalci zapisov kot napako upoštevajo samo odstopanje od dokumentiranih pravil. Zaskrbljujoče pa je dejstvo, da tako v IZUM-u kot v NUK-u ni dovolj človeških virov, da bi lahko učinkovito preprečili nekakovostno delo številnih katalogizatorjev. Za kakovost bibliografskih podatkov so odgovorna tudi vodstva knjižnic, ki bi morala poskrbeti za nadzor nad kakovostjo dela svojih katalogizatorjev.

Dr. Luka Šušteršič se je strinjal s kakovostjo zapisov, ki jo zahteva IZUM, izpostavil pa je problem tistega kadra v knjižnicah, ki ni kompetentni za opravljanje tovrstnega dela, saj so nekateri katalogizatorji tik pred upokojitvijo. Dr. Marta Seljak je povedala, da IZUM pozna tovrstne težave, da pa so napake, ki se v zapisih pojavljajo, večinoma prepuščene v reševanje IZUM-u in NUK-u.

Irena Sešek je povedala, da izobraževalne tečaje v NUK-u le s težavo organizirajo, saj so kadrovske zelo omejeni. Kljub temu so v NUK v letu 2010 organizirali kar nekaj tečajev za katalogizatorje, ki so želeli obnoviti svoje znanje.

Mag. Janez Jug se je strinjal, da imajo knjižnice zaposlenih premalo ljudi, zato se zanemarija notranja kontrola nad ustreznostjo bibliografskih zapisov. Menil je, da bo s programsko opremo COBISS3 preverjanje napak mnogo lažje.

Sklep:

Svet članic COBISS potrjuje zapisnik 1. seje.

K točki 2

Mag. Tomaž Seljak je predstavil osnutek Letnega programa dela IZUM-a za leto 2011. Povedal je, da je 4. 10. 2010 članom Upravnega odbora IZUM potekel mandat in da IZUM še nima informacij, kdaj bo Vlada RS predlagane nove člane potrdila.

V nadaljevanju je izpostavil:

- novo organizacijsko strukturo IZUM-a s šestimi sektorji;
- zaposlitev petih novih sodelavcev v letu 2010 in predvidenih treh v letu 2011;
- zaposlitev dveh sodelavk, ene iz Albanije in ene s Kosova, ki sta v IZUM-u na usposabljanju, sodelovali pa bosta tudi pri prevajanju;
- financiranje je predvideno v enakem obsegu kot v letu 2010;
- cene storitev ostajajo enake, članarina za šolske knjižnice pa je znižana, tako da vrednost točke znaša 250 EUR.

Dr. Marta Seljak je predstavila pomembnejše projekte in razvojne naloge, in sicer:

- COBISS3/Katalogizacija – IZUM je prejel pripombe članov delovne skupine uporabnikov, ki je novi segment testirala. Pripombe bo proučil, o rezultatih pisno obvestil delovno skupino ter organiziral posvet na to temo. Dodane bodo funkcionalnosti za prevzemanje zapisov iz tujih sistemov in baz podatkov ter implementiran Splošni geslovnik COBISS.SI za potrebe redaktorjev;
- Splošni geslovnik COBISS.SI je treba dopolniti predvsem z gesli na zgornjih nivojih ter ga vključiti v COBISS3/Katalogizacijo.
- Nadgraditev baze podatkov ELINKS, ki bo omogočala tudi dostop do e-knjig in drugih e-virov.
- Lokalne aplikacije – prioriteto imajo COBISS3/Izposoja, COBISS3/Izpisi in COBISS3/Medknjižnična izposoja.
- Več razvojnih nalog se nanaša na bibliografije in evidence raziskovalne dejavnosti, na aplikativno infrastrukturo, sistemsko infrastrukturo ter vodenje kakovosti.
- V okviru projekta COBISS.Net je predviden prehod knjižnic na programsko opremo COBISS3.

Mag. Tomaž Seljak je povedal, da so stroški v okviru projekta COBISS.Net pokriti iz naslova tržne dejavnosti (prihodki od prodaje licenc), posebnih naročil in virov za mednarodno razvojno sodelovanje.

V letu 2011 naj bi IZUM pridobil status regionalnega centra UNESCO za knjižnične informacijske sisteme in informacijske sisteme o raziskovalni dejavnosti. Pred desetimi dnevi sta IZUM obiskali Joie Springer iz UNESCA v Parizu, in Marjutka Hafner, generalna sekretarka Slovenske nacionalne komisije za UNESCO. Po njenem mnenju IZUM izpolnjuje zahtevane pogoje za pridobitev navedenega statusa, pred odločanjem na skupščini UNESCO pa bodo njihovi eksperti izdelali še posebno študijo.

V sodelovanju z Združenjem knjižničarjev Albanije in Albansko akademijo znanosti je bila 2. in 3. decembra v Tirani organizirana konferenca z naslovom Vloga knjižnic v informacijski družbi znanja. Direktor Nacionalne knjižnice Albanije, dr. Aurel Plasari, je po konferenci, ki se je ni udeležil, sklical tiskovno konferenco, na kateri je predstavil svoje očitke na račun direktorja IZUM-a in direktorja Nacionalne knjižnice Srbije. Več o tem je objavljeno na www.cobiss.net.

Že pred tem je IZUM z albansko Agencijo za raziskave, tehnologijo in inovacije podpisal pogodbo o sodelovanju pri vzpostavitvi sistema E-CRIS.AL.

Mag. Dunjo Legat je zanimalo povezovanje s servisom Scopus. Mag. Tomaž Seljak je pojasnil, da pogajanja vodi Centralna tehniška knjižnica Univerze v Ljubljani.

Simona Resman je povedala, da je v novembru 2010 Združenje splošnih knjižnic na IZUM naslovalo pobudo za vzpostavitev celostnega okolja za ponudbo e-knjig v splošnih knjižnicah v okviru sistema COBISS. V Mestni knjižnici Ljubljana imajo že 60 bralnikov z e-knjigami, odprli so tudi izposojevališče e-knjig in ugotavljajo, da uporabniki bralnike zelo radi izposojajo. Ponudb za e-knjige je vse več, zato je pozvala IZUM, naj vzpostavi celostno okolje za ponudbo e-knjig. Dr. Marta Seljak je pojasnila, da je v programu dela IZUM predvidena razvojna naloga, v okviru katere bo analizirano stanje na področju e-knjig. Opravljeni bodo posnetki stanja v petih večjih knjižnicah ter pripravljene predloge rešitev, ki bodo obravnavani v okviru delovne skupine knjižničarjev, ki se s tem področjem ukvarjajo.

Dr. Luko Šušteršiča je zanimal razvoj novega terminalskega vmesnika in ali Reflection še ostaja v uporabi. Dejan Valh je pojasnil, da v slovenskih knjižnicah obstaja okoli 700 delovnih mest, ki uporabljajo Reflection, vendar so z novimi verzijami težave. Novi terminalski vmesnik COBISS/Connect ga bo nadomestil in bo knjižnicam na razpolago brezplačno.

Mag. Janez Jug je vprašal, kako je s prilagoditvijo COBISS/OPAC-a mobilnim napravam, na primer mobitelom in iPod-om. Robert Vehovec je pojasnil, da se bomo tega problema lotili v okviru naloge Arhitektura spletnih aplikacij.

Mag. Dunja Legat je vprašala, če bodo statusi v COBISS/OPAC-u ostali vidni in ali jih je s čim mogoče prikriti. Dodala je, da se arhivski izvodi ne izposojajo v čitalnico. Jana Rečnik je pojasnila, da se status lahko prikrije z nastavitvami v tabeli p/q.

Dr. Marta Seljak je izpostavila problematiko šolskih knjižnic, ki uporabljajo programske rešitve SAOP ali WinKnj. Ob prehodu v COBISS bi želele knjižnice prenesti obstoječe podatke v format COMARC. Vendar pa programska oprema ne omogoča knjižnicam izvoza podatkov iz SAOP ali WinKnj, ponudnik programske opreme pa zahteva za to storitev zelo visoko ceno. Težava je v tem, da v pogodbi med knjižnico in ponudnikom programske opreme ni opredeljeno, da je knjižnica lastnik podatkov in da lahko z njimi sama razpolaga.

Nevenka Poteko je povedala, da bi knjižničarji v šolskih knjižnicah radi delali samo v enem sistemu.

Mag. Tomaž Seljak je povedal, da bi ta problem lahko rešila Ministrstvo za šolstvo in šport (MŠŠ) ter Združenje šolskih knjižnic. Na to temo se je že sestal z generalnim sekretarjem MŠŠ, vendar odziva še ni. Ob imenovanju novih članov Upravnega odbora IZUM bo eden od članov predstavnik MŠŠ, zato upamo na njegovo pomoč pri reševanju navedenega problema.

Sklep:

Svet članic COBISS daje pozitivno mnenje k Letnemu programu dela IZUM za leto 2011.

K točki 3

Mag. Tomaž Seljak je predstavil v albanski jezik prevedene standarde ISBD.

Irena Sešek, l.r.
Predsednica Sveta članic COBISS